Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (deveto vijeće)

11. srpnja 2018.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 1999/5/EZ – Priznavanje uzajamne sukladnosti radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme – Postojanje usklađenih normi – Potreba da se proizvođač obrati prijavljenom tijelu – Stavljanje identifikacijskog broja prijavljenog tijela”

U predmetu C-192/17,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Consiglio di Stato (Državno vijeće, Italija), odlukom od 23. veljače 2017., koju je Sud zaprimio 13. travnja 2017., u postupku

COBRA SpA

protiv

Ministero dello Sviluppo economico,

SUD (deveto vijeće),

u sastavu: C. Vajda (izvjestitelj), predsjednik vijeća, K. Jürimäe i C. Lycourgos, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Garofolija, *avvocato dello Stato*,

– za Europsku komisiju, G. Gattinara i D. Kukovec, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: talijanski

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Direktive 1999/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 1999. o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi i o uzajamnom priznavanju njihove
sukladnosti (SL 1999., L 91, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 40.), kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 596/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. (SL 2009., L 188, str. 14.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 3., str. 185.; u daljnjem tekstu: Direktiva 1999/5).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva COBRA SpA i Ministero dello Sviluppo economico (ministarstvo gospodarskog razvoja, u daljnjem tekstu: MISE) u vezi s nepostojanjem identifikacijskog broja prijavljenog tijela na uređajima koje proizvodi društvo COBRA i na njihovim pakiranjima.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Direktiva 1999/5 stavljena je izvan snage i zamijenjena, s učinkom od 13. lipnja 2016., Direktivom 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica o stavljanju na raspolaganje radijske opreme na tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/5/EZ (SL 2014., L 153, str. 62.). Uzimajući u obzir vrijeme nastanka činjenica iz glavnog postupka, ovo prethodno pitanje se ipak ispituje s obzirom na Direktivu 1999/5.

4 Uvodne izjave 14., 27. i 32. Direktive 1999/5 određivale su:

„(14) budući da treba voditi brigu o tome da radijska oprema i telekomunikacijska terminalna oprema ne predstavljaju opasnost za zdravlje koja se može izbjeći;

[…]

(27) budući da je u javnom interesu imati usklađene norme na europskoj razini u vezi s projektiranjem i proizvodnjom radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme; budući da udovoljavanje takvim usklađenim normama predstavlja pretpostavku usklađenosti s osnovnim zahtjevima; budući da su dopušteni i drugi načini prikazivanja usklađenosti s osnovnim zahtjevima;

[…]

(32) budući da radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi, koja udovoljava relevantnim bitnim zahtjevima, treba dopustiti slobodan promet; budući da takvoj opremi treba dopustiti da bude stavljena u funkciju u onu svrhu za koju je namijenjena; budući da stavljanje u funkciju može biti podložno odobrenju uporabe radiofrekvencijskog spektra te pružanja te usluge”.

5 Članak 1. te direktive, naslovljen „Područje primjene i cilj”, u stavku 1. određivao je:

„Ovom se Direktivom utvrđuje regulatorni okvir za stavljanje na tržište, slobodno kretanje i stavljanje u funkciju radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme u Zajednici.”

6 Članak 2. spomenute direktive, naslovljen „Definicije”, određivao je:

„Za potrebe ove Direktive:

[…]

(c) ‚radijska oprema’ znači proizvod, ili njegova odgovarajuća

sastavnica, što je sposoban komunicirati odašiljanjem i/ili

primanjem radijskih valova, rabeći spektar dodijeljen zemaljskim/svemirskim radijskim komunikacijama;

[…]

(h) ‚usklađena norma’ znači tehnička specifikacija koju je donijelo priznato tijelo za normiranje, prema mandatu koji mu je povjerila Komisija, u skladu s postupcima iz Direktive 98/34/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa (SL 1998., L 204, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 42., str. 58.)] u svrhu uspostavljanja europskog zahtjeva, čije poštovanje nije obvezno.”

7 Stavak 1. članka 3. iste direktive, naslovljenog „Bitni zahtjevi”, određivao je:

„Sljedeći bitni zahtjevi primjenjuju se na sve uređaje:

(a) zaštita zdravlja i sigurnosti korisnika i bilo koje druge osobe, uključujući ciljeve koji se odnose na sigurnosne zahtjeve sadržane u Direktivi [Vijeća] 73/23/EEZ [od 19. veljače 1973. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na električnu opremu namijenjenu za uporabu unutar određenih naponskih granica (SL 1973., L 77, str. 29.)], ali bez primjene naponskih ograničenja;

(b) zaštitni zahtjevi u vezi s elektromagnetskom kompatibilnošću, sadržanom u Direktivi [Vijeća] [89/336/EEZ od 3. svibnja 1989. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na elektromagnetsku kompatibilnost (SL 1989., L 139, str. 19.)].”

8 Članak 5. Direktive 1999/5, naslovljen „Usklađene norme”, u svojem stavku 1. predviđao je:

„Ako uređaj udovoljava odgovarajućim usklađenim normama ili njihovim dijelovima, čiji su referentni brojevi objavljeni u *Službenom listu Europskih zajednica*, države članice će pretpostaviti kako je on u skladu s onim bitnim zahtjevima iz članka 3. koji su obuhvaćeni gore navedenim usklađenim normama ili njihovim dijelovima.”

9 Članak 7. te direktive, naslovljen „Stavljanje u pogon i pravo priključenja”, u stavku 1. propisivao je:

„Države članice dopustit će stavljanje u pogon uređaja u svrhu za koju je namijenjen u slučaju kada on udovoljava odgovarajućim bitnim zahtjevima iz članka 3. te drugim mjerodavnim odredbama ove Direktive.”

10 Članak 10. te direktive, naslovljen „Postupci ocjenjivanja sukladnosti”, određivao je:

„1. Postupci ocjenjivanja sukladnosti utvrđeni ovim člankom provode se kako bi se prikazala sukladnost uređaja sa svim relevantnim bitnim zahtjevima utvrđenim u članku 3.

[…]

3. Telekomunikacijska terminalna oprema, koja ne rabi spektar dodijeljen zemaljskim/svemirskim radijskim komunikacijama, kao i prijemni dijelovi radijske opreme podložni su postupcima opisanima u bilo kojem od priloga II., IV. ili V. prema izboru proizvođača.

4. Ako je proizvođač primijenio usklađene norme iz članka 5. stavka 1., radijska oprema koja nije unutar područja primjene stavka 3. podložna je postupcima opisanima u bilo kojem od priloga III., IV. ili V. prema izboru proizvođača.

5. Ako proizvođač nije primijenio usklađene norme iz članka 5. stavka 1., odnosno ako je primijenio samo dio njih, radijska oprema koja nije unutar područja primjene stavka 3. ovog članka podložna je postupcima opisanima bilo u prilozima IV. ili V. prema izboru proizvođača.

[…]”

11 U skladu s člankom 11. te direktive, naslovljenim „Prijavljena tijela i nadzorna tijela”:

„1. Države članice obavješćuju Komisiju o tijelima koja su odredile za provedbu mjerodavnih zadaća iz članka 10. Države članice primjenjuju kriterije navedene u Prilogu VI. pri određivanju dotičnih tijela.

2. Države članice obavješćuju Komisiju o tijelima osnovanima na svom teritoriju, koja će provoditi poslove nadzora koji su povezani s djelovanjem ove Direktive.

[…]”

12 Članak 12. Direktive 1999/5, naslovljen „Oznaka ‚CE’” u stavku 1. predviđao je:

„Uređaj koji udovoljava svim relevantnim bitnim zahtjevima bit će označen oznakom sukladnosti CE iz Priloga VII. Ona se stavlja pod odgovornošću proizvođača, njegovog ovlaštenog predstavnika u Zajednici, odnosno osobe odgovorne za stavljanje tog uređaja na tržište.

Ako se koriste postupci utvrđeni u Prilogu III., IV. ili V., uz oznaku se navodi i identifikacijski broj prijavljenog tijela iz članka 11. stavka 1. Osim toga, radijska oprema mora biti dodatno označena razredom opreme, ako joj je takav razred dodijeljen. Bilo koja druga oznaka može se staviti na dotičnu opremu pod uvjetom da se na taj način ne smanji vidljivost i čitljivost oznake CE.”

13 Prilog III. toj direktivi, koji se odnosi na postupak ocjenjivanja sukladnosti iz članka 10. stavka 4. (Unutarnja kontrola proizvodnje i posebna ispitivanja uređaja), određivao je:

„Ovaj se Prilog sastoji od Priloga II. i sljedećih dodatnih zahtjeva:

Za svaku vrstu uređaja sva bitna radijska ispitivanja mora proizvesti proizvođač samostalno ili se ona provode u njegovo ime. Prijavljeno tijelo koje je odabrao proizvođač odlučuje koja se bitna radijska ispitivanja moraju provesti, osim u slučaju kada su ta radijska ispitivanja utvrđena usklađenim normama. Prijavljeno tijelo mora uzeti u obzir prethodne odluke koje su donijela prijavljena tijela koja su zajedno djelovala.

Proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik s poslovnim nastanom u Zajednici, odnosno osoba odgovorna za stavljanje uređaja na tržište moraju dati izjavu da su provedena ta ispitivanja i da uređaj udovoljava bitnim zahtjevima te tijekom procesa proizvodnje moraju staviti identifikacijski broj prijavljenog tijela.”

14 U skladu s točkom 3. Priloga VII. toj direktivi, koji se odnosi na označivanje opreme iz članka 12. stavka 1. te direktive, oznaka „CE” mora se staviti na proizvod ili na njegovu natpisnu pločicu. Osim toga, mora se staviti na omot za pakiranje, ako postoji, kao i na pripadajuću dokumentaciju.

Talijansko pravo

15 Decreto legislativo n. 269 – Attuazione della direttiva 1999/5/CE riguardante le apparecchiature radio, le apparecchiature terminali di telecomunicazione ed il reciproco riconoscimento della loro conformità (Zakonodavna uredba br. 269 o provedbi Direktive 1999/5/EZ o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi i o uzajamnom priznavanju njihove sukladnosti) od 9. svibnja 2001. (Redovni dodatak GURI-ju br. 156 od 7. srpnja 2001., u daljnjem tekstu: Zakonodavna uredba br. 269/2001), u verziji koja je bila na snazi na datum nastanka činjenica u glavnom postupku predviđala je u članku 11. stavku 3. da su „[t]elekomunikacijska terminalna oprema, koja ne rabi spektar dodijeljen zemaljskim/svemirskim radijskim komunikacijama, kao i prijemni dijelovi radijske opreme podložni […] postupcima ocjenjivanja sukladnosti opisanima u prilogu II., IV. ili V. ove uredbe prema izboru proizvođača".

16 U skladu s člankom 11. stavkom 4. Zakonodavne uredbe „[a]ko je proizvođač primijenio usklađene norme iz članka 5. stavka 1., radijska oprema koja nije predviđena stavkom 3. podložna je postupcima opisanima u prilogu III., IV. ili V. prema izboru proizvođača".

17 Članak 13. te zakonodavne uredbe određivao je da će „[u]ređaj koji udovoljava svim relevantnim bitnim zahtjevima iz članka 3. bit[i] označen oznakom sukladnosti „CE" iz priloga VII. Ona se stavlja pod odgovornošću proizvođača, njegovog ovlaštenog predstavnika u Europskoj uniji, odnosno osobe odgovorne za stavljanje tog uređaja na tržište. Ako se koriste postupci utvrđeni u prilogu III., IV. ili V. ovoj uredbi, uz oznaku se navodi i identifikacijski broj prijavljenog tijela iz članka 12. stavka 1."

18 U prilogu III. te zakonodavne uredbe predviđalo se da „za svaku vrstu uređaja, bitna radijska ispitivanja provodi proizvođač samostalno ili se ona provode po njegovu nalogu. Prijavljeno tijelo koje je odabrao proizvođač odlučuje koja se bitna radijska ispitivanja moraju provesti, osim u slučaju kada su ta radijska ispitivanja utvrđena usklađenim normama".

Glavni postupak i prethodna pitanja

19 COBRA je poduzetnik u sektoru potrošačke elektronike koji pod markom „Pascal" proizvodi repetitor za kućanstva koji se postavlja uz izvor audio ili video signala, hvata signal s tog izvora te ga šalje u svrhu slušanja ili gledanja na televizijski prijamnik smješten do 100 metara udaljenosti. To se slanje koristi radijskim spektrom pa je ono stoga radiofrekvencijski prijenos.

20 MISE je nadležan za nadzor tih vrsta uređaja u Italiji. Prilikom nadzora provedenog 18. svibnja 2011. utvrdio je da na primjercima uređaja te marke koji su bili dostupni za prodaju javnosti identifikacijski broj prijavljenog tijela, u smislu Direktive 1999/5, nije bio otisnut ni na uređaju ni na njegovu pakiranju, nego se samo nalazio u uputama za uporabu uz uređaj.

21 Smatrajući da se taj navod mora nalaziti na samom uređaju u cilju poštovanja zahtjeva predviđenih Direktivom 1999/5 i Zakonodavnom uredbom br. 269/2001, kojom je ona prenesena u talijansko pravo, MISE je proveo administrativnu zapljenu uređaja koje je ocijenio nepravilnim i COBRI odredio sankciju. Osim toga, odlukom od 22. lipnja 2011. tom je društvu naložio da osigura sukladnost zaplijenjenih uređaja i uređaja koji su već bili stavljeni na talijansko tržište.

22 COBRA je podnijela tužbu protiv te odluke Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionalni upravni sud u Laciju, Italija) i istaknula da se ta odluka temelji na pogrešnom tumačenju Direktive 1999/5 i osobito njezina priloga III. drugog stavka. Taj je sud odbio tužbu smatrajući da Direktiva 1999/5 i Zakonodavna uredba br. 269/2001 zahtijevaju da se naznači prijavljeno tijelo odgovorno za ispravnost nadzora sukladnosti na uređajima marke Pascal o kojima je riječ. COBRA je zatim podnijela žalbu u kasacijskom postupku Consigliu di Stato (Državno vijeće, Italija) pred kojim je ponovno istaknula neusklađenost predmetne odluke s Direktivom 1999/5.

23 Consiglio di Stato (Državno vijeće) utvrđuje da su predmetni uređaji obuhvaćeni područjem primjene Direktive 1999/5 zato što su radijska oprema u smislu članka 10. stavka 4. te direktive. Ističe da se prema članku 5. navedene direktive za uređaje koji udovoljavaju usklađenim normama pretpostavlja kako su u skladu s bitnim zahtjevima iz njezina članka 3. Nadalje, navodi očitu nedosljednost u Direktivi 1999/5 u pogledu sukladnosti radijske opreme s bitnim zahtjevima iz članka 3. te direktive. Prema članku 12. stavku 1. drugom podstavku te direktive, uređaj koji udovoljava svim relevantnim bitnim zahtjevima bit će označen oznakom sukladnosti „CE" iz njezina priloga VII., ali je ta odredba također predviđala da, ako se provodi postupak iz priloga III. te direktive, uz tu oznaku treba navesti i identifikacijski broj prijavljenog tijela. S druge strane, prema mišljenju Consiglia di Stato (Državno vijeće), iz tog priloga III. proizlazi da, ako su bitna radijska ispitivanja koja treba provesti određena u usklađenim normama, nije potrebno uz oznaku „CE" navesti i identifikacijski broj prijavljenog tijela.

24 Consiglio di Stato (Državno vijeće) smatra da je nelogično i protivno načelima proporcionalnosti i primjerenosti nametanje intervencije prijavljenog tijela ako postoje usklađene norme na europskoj razini. Takav pristup potvrđuje napomena s objašnjenjem Komisije o tumačenju Direktive 1999/5, prema kojoj proizvođač koji ih je poštovao ne mora na proizvodu navesti broj prijavljenog tijela ako se u usklađenim normama navode sva bitna tehnička ispitivanja za radijsku opremu.

25 U tim je okolnostima Consiglio di Stato (Državno vijeće) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li Direktivu [1999/5] tumačiti na način da se proizvođač – koji primjenjuje postupak predviđen u drugom stavku priloga III., kada postoje usklađene norme kojima se određuju bitna radijska ispitivanja koja se moraju provesti – mora obratiti prijavljenom tijelu i stoga uz oznaku „CE" (koja potvrđuje usklađenost s bitnim zahtjevima iz iste direktive) navesti i identifikacijski broj tog tijela?

2. U slučaju pozitivnog odgovora na prvo pitanje, mora li proizvođač – nakon što je primijenio postupak iz drugog stavka priloga III. [Direktivi 1999/5], kada postoje usklađene norme kojima se određuju bitna radijska ispitivanja koja se moraju provesti, i koji se u svakom slučaju svojevoljno obratio prijavljenom tijelu zahtijevajući da mu potvrdi popis navedenih ispitivanja – uz oznaku „CE" koja potvrđuje usklađenost s bitnim zahtjevima [te direktive] navesti i identifikacijski broj prijavljenog tijela?

3. U slučaju potvrdnog odgovora na drugo pitanje, mora li proizvođač – nakon što je primijenio postupak iz drugog stavka priloga III. [Direktivi 1999/5], kada postoje usklađene norme kojima se određuju bitna radijska ispitivanja koja se moraju provesti, i koji se u svakom slučaju naknadno svojevoljno obratio prijavljenom tijelu zahtijevajući da mu potvrdi popis navedenih ispitivanja, te koji je uz proizvod svojevoljno naveo identifikacijski broj prijavljenog tijela – staviti identifikacijski broj tijela na proizvod i na njegovo pakiranje?"

O prethodnim pitanjima

Uvodna očitovanja

26 Kao prvo valja utvrditi da iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje nije posve razvidan postupak koji slijedi tužitelj iz glavnog postupka za ocjenjivanje sukladnosti predmetnog uređaja s bitnim zahtjevima iz članka 3. Direktive 1999/5. Drugo pitanje koje je postavio sud koji je uputio zahtjev temelji se, međutim, na premisi prema kojoj se proizvođač obratio prijavljenom tijelu, ali samo zahtijevajući da mu potvrdi popis bitnih radijskih ispitivanja koja treba provesti u okviru usklađenih normi. Stoga sudu koji je uputio zahtjev valja odgovoriti na temelju te premise, pri čemu je na njemu da provjeri njezinu točnost.

27 Kao drugo, valja navesti da se u skladu s člankom 1. stavkom 1. Direktive 1999/5 ona primjenjuje na radijsku opremu kako je definirana u njezinu članku 2. točki (c). Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je predmetni uređaj radijska oprema u smislu te potonje odredbe.

Prvo pitanje

28 Prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 12. stavak 1. drugi podstavak Direktive 1999/5 tumačiti na način da se proizvođač radijske opreme, kada primjenjuje postupak predviđen u drugom stavku priloga III. toj direktivi i primjenjuje usklađene norme za određivanje bitnih radijskih ispitivanja iz tog stavka, mora obratiti prijavljenom tijelu iz članka 11. stavka 1. te direktive i stoga uz oznaku „CE” navesti i identifikacijski broj tog tijela.

29 Kada je riječ o tumačenju odredaba prava Unije, valja voditi računa ne samo o njihovu tekstu, nego i o kontekstu u kojemu se one nalaze te o ciljevima propisa kojih su dio (presude od 19. rujna 2000., Njemačka/Komisija, C-156/98, EU:C:2000:467, t. 50.; od 25. listopada 2011., eDate Advertising i dr., C-509/09 i C-161/10, EU:C:2011:685, t. 54., i od 26. srpnja 2017., Jafari, C-646/16, EU:C:2017:586, t. 73.).

30 S tim u vezi, na temelju samog teksta članka 12. stavka 1. drugog podstavka Direktive 1999/5 moglo bi se zaključiti da stavljanje oznake „CE” na radijskoj opremi zahtijeva da se uz tu oznaku navede i identifikacijski broj prijavljenog tijela, iz članka 11. stavka 1. te direktive, u slučaju korištenja postupkom ocjenjivanja sukladnosti iz priloga III. toj direktivi.

31 Međutim, uzimajući u obzir upućivanje izvršeno u tom članku 12. stavku 1. drugom podstavku, na postupak ocjenjivanja sukladnosti iz tog priloga III., za potrebe jezičnog tumačenja te odredbe valja uputiti na tekst spomenutog priloga III.

32 S tim u vezi, iz teksta predmetnog priloga, na koji upućuje taj članak 12. stavak 1. drugi podstavak, proizlazi da se intervencija prijavljenog tijela tijekom postupka ocjenjivanja sukladnosti koji predviđa ne zahtijeva u svim okolnostima.

33 Naime, kao prvo, u okviru tog postupka ocjenjivanja, bitna radijska ispitivanja provodi ili sam „proizvođač” ili se „provode u njegovo ime”. Kao drugo, u tom prilogu određuje se da „prijavljeno tijelo koje je odabrao proizvođač odlučuje koja se bitna radijska ispitivanja moraju provesti, osim u slučaju kada su ta radijska ispitivanja utvrđena usklađenim normama”.

34 Tako iz teksta priloga III. Direktivi 1999/5 proizlazi da sukladnost uređaja s bitnim zahtjevima, koji su, prema članku 10. stavku 1. te direktive, oni iz članka 3. navedene direktive, može utvrditi sam proizvođač ako provede sva bitna radijska ispitivanja određena u usklađenim normama. Stoga prema samim izrazima tog priloga taj postupak ocjenjivanja ne zahtijeva u svim okolnostima intervenciju prijavljenog tijela, ni pri izboru bitnih radijskih ispitivanja ni pri provođenju tih ispitivanja.

35 Iz toga proizlazi da ako je proizvođač primijenio usklađene norme u slučaju provođenja postupka ocjenjivanja sukladnosti iz priloga III. Direktivi 1999/5, tekst članka 12. stavka 1. drugog podstavka navedene direktive 1999/5, s obzirom na tekst njezina priloga III., treba tumačiti na način da ne zahtijeva intervenciju prijavljenog tijela i stoga da se uz stavljanje oznake „CE” na radijskoj opremi ne zahtijeva navođenje identifikacijskog broja tog tijela.

36 Takvo tumačenje potvrđuje kontekst članka 12. stavka 1. drugog podstavka Direktive 1999/5.

37 Naime, drukčijim tumačenjem nametnula bi se intervencija prijavljenog tijela u situaciji u kojoj se sukladnost predmetne radijske opreme s bitnim zahtjevima iz članka 3. navedene direktive već pretpostavlja.

38 S tim u vezi, članak 10. Direktive 1999/5 predviđa postupke ocjenjivanja kako bi se utvrdila sukladnost uređaja s bitnim zahtjevima iz njezina članka 3. Navedeni članak 10. u stavku 4. određuje da je, ako je proizvođač primijenio usklađene norme, radijska oprema podložna postupcima ocjenjivanja iz priloga III., IV. ili V. te direktive prema izboru proizvođača. Međutim, kao što je to navedeno u točki 34. ove presude, postupak ocjenjivanja iz priloga III. navedenoj direktivi ne zahtijeva intervenciju prijavljenog tijela u svim okolnostima.

39 Osim toga, članak 5. stavak 1. Direktive 1999/5 predviđa da ako uređaj udovoljava „usklađenim normama" određenima u članku 2. točki (h) te direktive kao „tehničk[e] specifikacij[e] koje je donijelo priznato tijelo za normiranje […], u svrhu uspostavljanja europskog zahtjeva, čije poštovanje nije obvezno", iz toga proizlazi također pretpostavka sukladnosti s bitnim zahtjevima.

40 Ta pretpostavka potvrđena je i uvodnom izjavom 27. Direktive 1999/5, koja određuje da „udovoljavanje takvim usklađenim normama predstavlja pretpostavku usklađenosti s osnovnim zahtjevima" i da „su dopušteni i drugi načini prikazivanja usklađenosti s osnovnim zahtjevima", i prilogom III. navedene direktive, koji proizvođača oslobađa obveze da se obrati prijavljenom tijelu za postupak koji predviđa ako je sukladnost uređaja ocijenjena primjenom usklađenih normi.

41 Budući da se sukladnost uređaja s bitnim zahtjevima pretpostavlja ako su primijenjene usklađene norme i, uzimajući u obzir tumačenje iz točke 34. ove presude, prema kojoj intervencija prijavljenog tijela nije potrebna ako je proizvođač radijske opreme primijenio te norme, proizvođaču koji je primijenio usklađene norme ne može se nametnuti u okviru primjene postupka ocjenjivanja iz priloga III. Direktivi 1999/5 da se obrati prijavljenom tijelu i stoga da uz oznaku „CE" stavljenu na radijskoj opremi navede i identifikacijski broj tog tijela.

42 To tumačenje članka 12. stavka 1. drugog stavka Direktive 1999/5 i priloga III. toj direktivi u skladu je, među ostalim, s ciljem koji slijedi navedena direktiva. Naime, iz uvodnih izjava 14. i 32. te direktive proizlazi da je njezin cilj osigurati slobodno kretanje robe ograničavajući prepreke tom slobodnom kretanju na nacionalne zahtjeve koji su nužni i proporcionalni, istodobno pazeći na to da radijska oprema ne predstavlja opasnost za zdravlje koja se može izbjeći.

43 S tim u vezi, u skladu sa svojim člankom 1., Direktiva 1999/5 tako utvrđuje regulatorni okvir za stavljanje na tržište, slobodno kretanje i stavljanje u funkciju takve opreme u Uniji. Članak 7. te direktive predviđa da će države članice dopustiti stavljanje u pogon takvog uređaja u svrhu za koju je namijenjen u slučaju kada on „udovoljava odgovarajućim bitnim zahtjevima". Ti zahtjevi određeni su člankom 3. Direktive 1999/5 i, među ostalim, obuhvaćaju, zaštitu zdravlja i sigurnosti korisnika.

44 Dakle, kao što je to utvrđeno u točkama 39. i 40. ove presude, članak 5. Direktive 1999/5 utvrđuje pretpostavku prema kojoj su bitni zahtjevi iz članka 3. te direktive ispunjeni ako uređaj udovoljava usklađenim normama. Stoga u takvoj situaciji intervencija prijavljenog tijela nije potrebna da bi se osiguralo da ta oprema ne predstavlja opasnost za zdravlje koja se može izbjeći i prema tome nije potrebna radi zaštite zdravlja i sigurnosti korisnika.

45 To je tumačenje potvrđeno činjenicom da se funkcija prijavljenog tijela, kako je određena člankom 11. stavkom 1. Direktive 1999/5, sastoji samo u provedbi „mjerodavnih zadaća" koje se obuhvaćene postupcima ocjenjivanja predviđenima člankom 10. te direktive, a ne u potvrđivanju sukladnosti svih uređaja s bitnim zahtjevima sadržanima u njezinu članku 3.

46 Osim toga, osim analizom teksta, konteksta članka 12. stavka 1. drugog podstavka Direktive 1999/5 i njezina cilja, tumačenje iz točke 35. ove presude potvrđeno je i Komisijinom napomenom s objašnjenjem o tumačenju Direktive 1999/5. Iz dijela te napomene naslovljenog „Ambiguity in Annex III to the Directive" proizlazi da ako usklađene norme navode bitna tehnička radijska ispitivanja za radio opremu, proizvođač koji im je udovoljio ne mora na toj opremi navesti identifikacijski broj prijavljenog tijela. Navedena napomena naglašava da prijavljeno tijelo ne intervenira u postupak

sukladnosti iz priloga III. Direktivi 1999/5 ako je proizvođač primijenio usklađene norme i stoga se obveza propisana u članku 12. stavku 1. drugom podstavku te direktive ne primjenjuje ako je navedeni proizvođač primijenio usklađene norme.

47 S obzirom na prethodna razmatranja na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 12. stavak 1. drugi podstavak Direktive 1999/5 treba tumačiti na način da se proizvođač radijske opreme, kada primjenjuje postupak predviđen u drugom stavku priloga III. toj direktivi i primjenjuje usklađene norme za određivanje bitnih radijskih ispitivanja iz tog stavka, ne mora obratiti prijavljenom tijelu iz članka 11. stavka 1. te direktive i stoga uz oznaku „CE” ne mora navesti i identifikacijski broj tog tijela.

Drugo pitanje

48 Drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 12. stavak 1. drugi podstavak Direktive 1999/5 tumačiti na način da proizvođač radijske opreme, koji je primijenio postupak iz priloga III. toj direktivi pri čemu je primijenio usklađene norme kojima se određuju bitna radijska ispitivanja koja se moraju provesti, mora uz oznaku „CE” navesti i identifikacijski broj prijavljenog tijela kojem se svojevoljno obratio zahtijevajući da mu potvrdi popis bitnih radijskih ispitivanja sadržanih u navedenim usklađenim normama.

49 Uzimajući u obzir odgovor dan na prvo pitanje, takav proizvođač ne mora uz oznaku „CE” navesti i identifikacijski broj prijavljenog tijela kada se tom tijelu svojevoljno obratio zahtijevajući da mu potvrdi popis bitnih radijskih ispitivanja sadržanih u navedenim usklađenim normama.

50 Naime, budući da se proizvođač, kada primjenjuje postupak za ocjenjivanje sukladnosti iz drugog stavka priloga III. Direktivi 1999/5 i primjenjuje usklađene norme kojima se određuju bitna radijska ispitivanja iz tog stavka, ne mora obratiti prijavljenom tijelu i stoga ne mora uz oznaku „CE” navesti i identifikacijski broj tog tijela, iz toga slijedi da proizvođač ne može biti dužan uz oznaku „CE” navesti i identifikacijski broj tog tijela kada mu se svojevoljno obratio.

51 Takvo tumačenje potvrđuje činjenica da bi, kao što je to istaknula Komisija u svojim pisanim očitovanjima, u slučaju kad prijavljeno tijelo nije odgovorno za izbor radijskih ispitivanja, obveza navođenja njegova identifikacijskog broja bila besmislena s obzirom na ocjene iz točke 40. ove presude.

52 S obzirom na prethodna razmatranja na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 12. stavak 1. drugi podstavak Direktive 1999/5 treba tumačiti na način da proizvođač radijske opreme, koji je primijenio postupak iz priloga III. toj direktivi pri čemu je primijenio usklađene norme kojima se određuju bitna radijska ispitivanja koja se moraju provesti, ne mora uz oznaku „CE” navesti i identifikacijski broj prijavljenog tijela kojem se svojevoljno obratio zahtijevajući da mu potvrdi popis bitnih radijskih ispitivanja sadržanih u navedenim usklađenim normama.

Treće pitanje

53 Uzimajući u obzir odgovore na prvo i drugo pitanje, na treće pitanje nije potrebno odgovoriti.

Troškovi

54 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (deveto vijeće) odlučuje:

1. **Članak 12. stavak 1. drugi podstavak Direktive 1999/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 1999. o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi i o uzajamnom priznavanju njihove**
sukladnosti, kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 596/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009., treba tumačiti na način da se proizvođač radijske opreme, kada primjenjuje postupak predviđen u drugom stavku priloga III. toj direktivi i primjenjuje usklađene norme za određivanje bitnih radijskih ispitivanja iz tog stavka, ne mora obratiti prijavljenom tijelu iz članka 11. stavka 1. te direktive i stoga uz oznaku „CE” ne mora navesti i identifikacijski broj tog tijela.

2. **Članak 12. stavak 1. drugi podstavak Direktive 1999/5, kako je izmijenjena Uredbom br. 596/2009, treba tumačiti na način da proizvođač radijske opreme, koji je primijenio postupak iz priloga III. toj direktivi pri čemu je primijenio usklađene norme kojima se određuju bitna radijska ispitivanja koja se moraju provesti, ne mora uz oznaku „CE” navesti i identifikacijski broj prijavljenog tijela kojem se svojevoljno obratio zahtijevajući da mu potvrdi popis bitnih radijskih ispitivanja sadržanih u navedenim usklađenim normama.**

Potpisi